
December 2022

Ankestyrelsens statistik over årsager til omgørelse i 2021

Ankestyrelsen

Indholdsfortegnelse

KAPITEL 1	INDLEDNING	3
KAPITEL 2	KOMMUNALE SOCIAL- OG BESKÆFTIGELSESSAGER	5
KAPITEL 3	BILAG 1	7

Indledning

Siden 1. juli 2019 har Ankestyrelsen registreret årsager til omgørelser på alle kommunale social- og beskæftigelsessager.

Baggrunden for registreringen af årsager til omgørelser er aftalen imellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2019. I aftalen blev en række tiltag initieret, som skulle styrke Ankestyrelsens praksiskoordinerende virksomhed mv. Et af disse tiltag var registrering af data om årsager til omgørelse i Ankestyrelsen. Formålet var at få mere viden om årsagerne til, at Ankestyrelsen ændrer, ophæver eller hjemviser kommunernes afgørelser til gavn for den lokale udvikling af praksis og arbejdet med de faglige områder. Disse tiltag skal ligeledes danne afsæt for et styrket grundlag for en nuanceret kommunikation om kvaliteten af den kommunale sagsbehandling.

Når Ankestyrelsen omgør en sag, anvendes der følgende begreber:

- Hjemvisning betyder, at Ankestyrelsen sender sagen tilbage til kommunen, som er førsteinstans. Kommunen skal behandle sagen og afgøre den igen. Grunden til, at vi hjemviser en sag, kan for eksempel være, at der mangler oplysninger, som styrelsen ikke selv kan skaffe, eller at der er sket alvorlige sagsbehandlingsfejl.
- Ændring/ophævelse betyder, at afgørelsen er forkert, og at Ankestyrelsen har ophævet førsteinstansens afgørelse.

Når en afgørelse hjemvises, ændres eller ophæves kaldes det, at kommunens afgørelse bliver omgjort. Det hedder det, selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen får et andet udfald for borgeren i sidste ende.

Der kan være registreret flere årsager til omgørelse på samme sag, og den samme sag kan dermed optræde flere gange i statistikken.

Tabel 1 beskriver de fem kategorier, som bliver anvendt, når Ankestyrelsens sagsbehandlere registrerer årsager til omgørelse i kommunale social- og beskæftigelsessager.

TABEL 1 BESKRIVELSE AF ÅRSAGER TIL OMGØRELSE

Kategori	Hvad handler det om?
1. Retsanvendelse	Bruges i tilfælde, hvor Ankestyrelsen foretager en retlig prøvelse efter retssikkerhedslovens § 69, og hvor styrelsen vurderer, at førsteinstansens afgørelse ikke var inden for lovens ramme.
2. Partens klagebemærkninger	Bruges, hvor førsteinstansen ikke har taget stilling til relevante oplysninger i sagen, der taler imod resultatet (bevisafvejning).
3. Oplysningsgrundlag/begrundelse	Bruges, når Ankestyrelsen vurderer, at der mangler væsentlige oplysninger i sagen, eller at begrundelsen er mangelfuld.
4. Andre forhold vedrørende sagsbehandling	Bruges, når hjemvisning/ændring/ophævelse skyldes andre sagsbehandlingsfejl end nævnt i nr. 3.
5. Nye væsentlige oplysninger	Bruges, når Ankestyrelsen modtager nye oplysninger i sagen, som gør, at sagen skifter karakter og derfor skal vurderes på ny af førsteinstansen.

KAPITEL 2

Kommunale social- og beskæftigelsessager

Ankestyrelsen realitetsbehandlede i 2021 ca. 21.000 sager på det kommunale social- og beskæftigelsesområde. Det er sager, hvor styrelsen behandlede klager over kommuners afgørelser.

Tabel 2 viser antal sager fordelt på lovgrundlag inden for det kommunale social- og beskæftigelsesområde i 2021. Afgørelser efter service-, aktiv- og sygedagpengeloven er de tre største sagsgrupper. Sammen udgjorde de omtrent 86% af alle sager på det kommunale social- og beskæftigelsesområde i 2021.

Tabel 2. Antal realitetsbehandlede kommunale social- og beskæftigelsessager fordelt på lovgrundlag i 2021.

Lovgrundlag	Antal sager
Aktivloven	6.325
Almenboligloven	224
Boligstøtteloven	67
Dagtilbudsloven	197
Integrationsloven	124
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (fra 2020)	1.233
Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.	2
Lov om forsøg med socialt frikort	11
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.	73
Lov om kompensation til handicappede i erhverv	68
Lov om social pension	816
Repatrieringsloven	15
Seniorjobloven	1
Serviceloven	8.280
Sygedagpengeloven	3.549
Tidligere lov om aktiv beskæftigelsesindsats (til og med 2019)	13
I alt	20.998

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

Som Tabel 3 viser, blev knap 5.500 af de ca. 21.000 realitetsbehandlede sager i 2021 omgjort. Heraf blev ca. 3.350 sager hjemvist, mens ca. 2.150 sager blev ændret/ophævet.

Tabel 3. Antal realitetsbehandlede kommunale social- og beskæftigelsessager fordelt på sagsudfald i 2021.

Sagsudfald	Antal sager
Stadfæstelse	15.527
Omgørelse	5.471
<i>Heraf hjemvisning</i>	<i>3.341</i>
<i>Heraf ændring/ophævelse</i>	<i>2.130</i>
I alt	20.998

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem

I de omgjorte sager har Ankestyrelsens sagsbehandlere registreret årsagen til omgørelsen af kommunens afgørelse. Fordelingen af disse vises i Tabel 4, mens en mere detaljeret oversigt over fordelingen af årsager til omgørelse på hvert enkelt lovgrundlag vises i Tabel 5 i Bilag 1.

Tabel 4 viser, at *Oplysningsgrundlag/begrundelse* og *Retsanvendelse* er de hyppigste årsager til omgørelse med henholdsvis 66% og 38%.

Tabel 4. Årsager til omgørelse fordelt på antal og andel årsager i 2021.

Kategorier	Antal årsager	Andel omgjorte sager med denne årsag
Oplysningsgrundlag/begrundelse	3.634	66%
Retsanvendelse	2.068	38%
Partens klagebemærkninger	243	4%
Andre forhold vedrørende sagsbehandling	150	3%
Nye væsentlige oplysninger	146	3%

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antal sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100%.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.

KAPITEL 3

Bilag 1

Tabel 5. Antal og andel årsager til omgørelse fordelt på lovgrundlag i 2021.

	Andre forhold vedrørende sagsbehandling	Nye væsentlige oplysninger	Oplysningsgrundlag/begrundelse	Partens klagebemærkninger	Retsanvendelse
Aktivloven					
Antal årsager	40	36	775	78	936
Andel omgjorte sager med denne årsag	2%	2%	47%	5%	56%
Almenboligloven					
Antal årsager	1	2	57	-	1
Andel omgjorte sager med denne årsag	2%	3%	98%	-	2%
Boligstøtteleven					
Antal årsager	-	-	16	5	13
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	67%	21%	54%
Dagtilbudsloven					
Antal årsager	3	1	41	1	22
Andel omgjorte sager med denne årsag	5%	2%	64%	2%	34%
Integrationsloven					
Antal årsager	-	-	5	-	33
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	14%	-	89%
Lov om aktiv beskæftigelsesindsats (fra 2020)					
Antal årsager	6	2	116	3	129
Andel omgjorte sager med denne årsag	3%	1%	54%	1%	60%
Lov om anvendelse af tvang i psykiatrien m.v.					
Antal årsager	-	-	1	-	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	100%	-	-
Lov om forsøg med socialt frikort					
Antal årsager	-	-	1	-	-

Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	100%	-	-
Lov om højeste, mellemste førtidspension m.fl.					
Antal årsager	-	-	10	1	-
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	91%	9%	-
Lov om kompensation til handicappede i erhverv					
Antal årsager	-	-	13	1	6
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	68%	5%	32%
Lov om social pension					
Antal årsager	8	-	61	-	16
Andel omgjorte sager med denne årsag	10%	-	76%	-	20%
Repatrieringsloven					
Antal årsager	-	-	6	-	4
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	75%	-	50%
Seniorjobloven					
Antal årsager	-	-	-	-	1
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	-	-	100%
Service-loven					
Antal årsager	82	86	2127	140	602
Andel omgjorte sager med denne årsag	3%	3%	81%	5%	23%
Sygedagpengeloven					
Antal årsager	10	19	403	14	302
Andel omgjorte sager med denne årsag	2%	3%	62%	2%	46%
Tidligere lov om aktiv beskæftigelsesindsats (til og med 2019)					
Antal årsager	-	-	2	-	3
Andel omgjorte sager med denne årsag	-	-	40%	-	60%

Note: En sag kan have flere årsager til omgørelse. Antallet af årsager er således større end antal sager, da samme sag kan optræde under flere kategorier. Summen af "Andel omgjorte sager med denne årsag" summerer derfor til mere end 100%.

Kilde: Ankestyrelsens sagsbehandlingssystem.